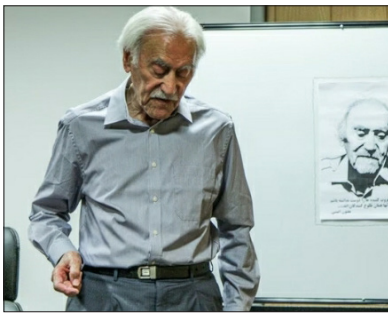

روزنامه همدان

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۱۲ آذر ۱۴۰۱ | جمادی الاول ۱۴۴۴ | ۳ دسامبر ۲۰۲۲ - شماره ۲۰۷۵ - سال هفتم
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضرب کیفیت ۶۷۴
hamdelidaily.ir hamdeli@gmail.com newspaper.hamdelli t.me/HamdeliNews
صاحب امتیاز: مدیر مسئول: ولی الله شجاعپوریان
چاپ: ۰۲۱-۴۴۵۳۳۷۲۵
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳
تلفکس: ۰۲۱۶۶۸۱۲۷۵-۰۲۱۶۶۸۱۲۷۱

چهره

«مفتون امینی» مردی که وسواس مهربان شعر بود

یدالله مفتون امینی در ۹۶ سالگی از دنیا رفت. محمد متینی‌زاده، داماد این شاعر، با تأیید این خبر گفت: او بعد از ظهر پنجشنبه، دهم آذر ماه بر اثر ایست قلبی درگذشت. او دربارہ مراسم تشییع و خاک‌سپاری نیز با بیان این‌که هنوز زمانی مشخص نشده است، گفت: با توجه به تعطیلی فردا و انجام یک‌سری کارهای اداری احتمالا به شنبه نخواهیم رسید. زمان مراسم اطلاع‌رسانی خواهد شد. «یدالله مفتون امینی» متولد ۲۱ خرداد سال ۱۳۰۵ در شهرستان شاهین‌دژ (آذربایجان غربی) بود. او دانش‌آموخته رشته حقوق قضایی از دانشکده حقوق دانشگاه تهران بود. امینی در آغاز شاعری کلاسیک و کهن‌پرداز بود اما بعدها به شعر بی‌وزن و قالب‌های نوپردازانه روی آورد. او علاوه بر شعر فارسی، شعرهایی به زبان ترکی نیز سروده است. مفتون با شاعرانی چون شهریار، رهی معیری و فریدون مشیری دوستی داشته. شعر «دریاچه» اش را در خرداد ۱۳۳۱ سروده است. مجموعه‌های شعر «دریاچه»، «کولاک»، «نارستان»، «عاشقی کرون»، «فضل پنهان»، «یک تاکستان احتمال»، «سپیدخوانی روز»، «عصرانه در باغ صدخانه»، «شعب ۱۰۰۲»، «من و خزان و تو»، «لکنون‌های دور»، «هنگامی ما موج»، «از پرسه خیال در اطراف وقت سبز»، «جشن واژه‌ها و حس‌ها و حال‌ها»، «طلایی» خاکستری/رگبار»، «گزینۀ اشعار»، «آجی چای»، «مستقیم تا نرسیده به صبح» از جمله آثار منتشرشده این شاعرند.

مفتون امینی معتقد بود شعر نیمایی دیگر به اوج نمی‌رسد. شعر نیمایی مدتی جواب می‌داد و معتقد بود نیاز به طرحی تو در شعر داریم و البته می‌گفت: این به معنای آن نیست که قالب‌های دیگر را حذف کنیم. به این معنا که اتمیولیم آمد اسب‌ها را یکشیم. من با حذف مخالفم. فقط در علم این کار ممکن است ندانی که چه باید کرد...»

عاقبت تاریخی

یونس استادسرابی چگونه فرمانده مبارزان جنگلی شد

پایان ماجرای میرزا کوچک‌خان

میرزا یونس استادسرابی فرزند میرزا بزرگ خان (از ملاکین و بزرگان شهر رشت) و معروف به میرزا کوچک در سال ۱۲۵۷ خورشیدی در محله قدیمی استادسرای شهر رشت متولد شد. او که در خانواده‌ای مذهبی چشم به جهان گشوده بود، تحصیلات اولیه را به آموختن علوم دینی و قواعد صرف و نحو در مدرسه علمیه حاجی حسن واقع در صالح آباد رشت و مدرسه جامع این شهر سپری کرد. برای تکمیل آموخته‌های خود و تحصیل دروس حوزوی راهی مدرسه صالحیه قزوین و سپس مدرسه محمودیه تهران شد. در ۱۲۸۶ خورشیدی با پیوستن به صفوف آزادی‌خواهان گیلان، در فتح قزوین شرکت کرد و برای سرکوبی محمدعلی شاه قاجار به تهران آمد. مدتی به کمک ستارخان شناخت و سرانجام به‌دلیل فعالیت‌های آزادی‌خواهانه، توسط روس‌ها از رشت تبعید و راهی تهران شد. پس از آزادی از تبعید در سال ۱۲۹۳، بار دیگر به رشت برگشت و علاوه بر مطالبات مشروطه‌خواهانه، برای نجات ایران و به‌ویژه گیلان از اشغال قوای خارجی همت گماشت. گرچه که شیوه مبارزه او خالی از اشتباه نبود، همواره از میرزا کوچک‌خان به‌عنوان فردی وطن‌پرست و آزادی‌خواه یاد می‌شود. بعد از آشنایی با قیام مشروطه، تغییر رویه داد و به فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی روی آورد. حدود هفت سال از زندگی میرزا به مبارزه و جنگ و گریز گذشت و در نهایت، در ۲۳ سالگی و میان برف و سرما جان داد. زندگی کوتاه، اما پر فرازونشیب میرزا کوچک‌خان، فارغ از آزمون و خطاهایی که در زندگی هر انسانی وجود دارد، در نگاه بسیاری از افراد با آزادی‌خواهی و وطن‌پرستی پیوند خورده است. این نوشتار به بخشی از زندگی آزادی‌خواهانه و مبارزات میرزا کوچک خان و نهضت جنگل پرداخته است. در روزهای پایانی آبان ۱۳۰۰ خورشیدی، نیروهای قزاق داخلی به سرکردگی رضاخان سردار سپه با نیروهای تسلیم‌شده جنگلی و خواین محلی متحد شدند و طی حملات متعدد، نیروهای جنگل را وادار به عقب‌نشینی کردند. پس از این درگیری‌ها، برخی از سمران جنگل تسلیم یا پنهان شدند و میرزا نیز خود را برای ۱۰ روز مخفی کرد. در آخرین نامه‌ای که از وی باقی مانده از بعضی یاران خود گله کرده است: «با رویه‌ای که دشمنان‌مان در پیش گرفته‌اند، شاید بتوانند به‌طور موقت با دائم توفیق حاصل کنند؛ ولی آنکای من و هم‌راهانم به خاندان‌دادگری است که در بسیاری از این مهالک محظلم کرده است. افسوس می‌خورم که مردم ایران مرده‌پرستند و هنوز قدر این جمعیت را نشناخته‌اند، البته بعد از موج ما خواهند فهمید که بوده‌ایم و چه می‌خواستیم و چه کرده‌ایم. اکنون

یادگیری زبان‌ها محصل

بررسی مجموعه شعر «نان و کمی حرف‌های شاعرانه» از الیاس صالحی نژاد

ما انتهای این داستان تلخ را می‌دانیم

فیض شریفی

منتقد و پژوهشگر ادبیات

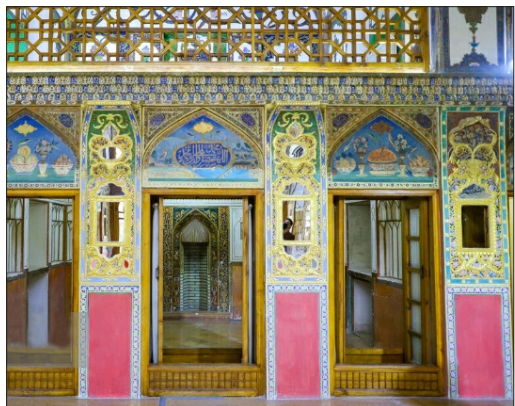
نگاه شاعر زور زندگی، بر ظلمت زوال می‌چربد. درونمایه اشعار الیاس رویارویی با زندگی و زندگی اجتماعی و شهری امروز است. شاعر، نگران محیط زیست و اوضاع به هم ریخته عصر خویش است. پرسنازهای شعری شاعر، همه، به دنبال معنای مرگ و زندگی فلسفی هستند. سراینده در میان آشوب زمان و رنج و کنج‌های جان و جسم مردمانی است روی دریا دریا نفت و رود رود آب، سفره سفره نان‌اندا اما فریاد العطش و ناله نان سر می‌دهند: «شما که نان‌تان در آب و نفت این دیار افتاده/ از حرمت نان و نمک/ از این همه واژه‌های شریف/ شرم‌تان نمی‌آید/ که فریاد العطش/ هیجانر امداد/ و ناله‌ی نان/ برخیزد از این دیسار!...» رویدادها در اینجا از نگاهی تراژیک به دیده می‌آیند: در دورانی که پرندۀها هجرت می‌کنند، جنگل‌ها غارت می‌شوند و درون آدم‌ها چوئان چنگیزی است که به فتح هزار نیشابور شجاعت می‌آندیشد و افراسیابی است که به قتل هزار سیاوش نجابت رفته است. راوی قهرمان به جهانی وارد می‌شود که هستی به خودی خود، دردناک و تراژیک است. قهرمان و پهلوان حماسه در این جا در میان خطر و آشوب زندگی می‌کند و بی هراس به پیش می‌رود و خودش را «آغوش امن گریه‌های بی‌نقاب» مردم می‌کند: «اتش‌مان زدنذا آفتوس شدیم/ دوباره پر کشیدیم/ بر سرمان بزم ریختند/ خم به ابرو نیابردیم/ و شجاعت را/ سر بلند کردیم...» راوی می‌خواهد وضعیت در خطر افتاده هستی را به جای اصلی خود برگراند

رنج/رنج/رنج... آگویی خطایی/ در دل حادثه وجود...! انسان فروغلتیده در گردباد آشوب، سرجردان، ناچار به خود می‌پیچد و در خود فرو می‌رود، فقسر و هراس و درد و تنازع، آدمی را به مرور از مراتب انسانی فرود می‌آورد: «با این همه واژه/ که زخم چپچی/ بر بال‌هایشان دارند/ گمان نمی‌کنم/ خواب پروانگی هیچ شاعری/ در پیله آرزو تعبیر نشود...! انگار همین دیروز بود که/ گندم گندم/ به خون شجاعان/ آسیاب شد و/ قافله قافله/ معصومیت به تاراج رفت/ ما انتهای این داستان تلخ را می‌دانیم...» در این اجتماع بحرانی، نمی‌توان ایمن زیست. هراس این اوضاع بغرض به همه جا و اغلب به حوزه درونی آدمی رخنه می‌کند. چنگ شاعر عمدتاً محزون می‌نوازد اما آهنگ آن معمولاً پویا و منبسط است: «ها از چیزی نمی‌ترسیم/ اگرچه امروز/ چون نسیم آرامیم/ اما نسیبتی نه چندان دور با توفان داریم...» سخن الیاس یک‌دست، سراسر است و هم‌خوان است. شاعر ادا در نمی‌آورد، ساده و صاف و شفاف حرف می‌زند، تشبیه‌ها و استعاره‌ها و نمادهای تازه و تأثیرگذار دارد. زبان الیاس مصداق‌های واقعی و نمایان و مجازی را هم‌زمان داراست و تجربه‌های زیست‌مانی‌اش رنگ و بویی بومی پیدا کرده است.

مبارزات

خانه تاریخی ازهای‌ها (هارونیه)

خانه تاریخی ازهای یکی از خانه‌های تاریخی شهر اصفهان است که قدمت آن مربوط به سال ۱۲۶۸ هجری قمری است. خانه تاریخ ازهای‌ها در میدان عتیق و محله هارونیه قرار دارد و بر اساس تزئینات به کار رفته در خانه احتمال می‌رود بنا متعلق به دوران قاجار باشد که به سبک خانه‌های صفوی ساخته شده است. تالار اصلی دو طبقه است و به سقفش نقاشی‌هایی از فرشته‌ها دیده می‌شود. در دیوارهای تالار اصلی این خانه، آیات قرآن، اسامی ائمه در کنار نقاشی‌هایی از می‌وه‌ها، پرندگان و شکار گاه دیده می‌شود. در خصوص سازه‌ده خانه تاریخی تنها چیزی که موجود است، یک مصرع شعر است که در تالاری که در مانده نوشته شده است: «گر خوانمش بهشت برین این سخن بجاست! این کاخ دلفروز زحاجی حسین بیاست!» این خانه به سبک صفوی ساخته شده و تزئیناتش مربوط به زمان قاجار است و امضای هنرمند نقاش این خانه با عبارت «رقمه زین‌العابدین ۱۲۶۸» دیده می‌شود. مساحت خانه در حال حاضر ۵۳۰ مترمربع است اما در گذشته مساحتی بیش از ۲۰۰۰ متر مربع داشته است. خاندان ازهای‌ها یکی از خانواده‌های معروف اصفهانی هستند که از منطقه ازبه اصفهان به اصفهان می‌آیند و عمدتاً در زمینه‌های دینی و مذهبی فعالیت داشتند و تعدادی از آن‌ها امام جماعت مسجدعلی در محله هارونیه بودند و این خانه تالیولی به نام خانه ازهای‌ها داشته، اما طایف گفته‌نوادگان این خاندان، هیچ کدام از اعضای خانواده ازهای در این خانه سکونت نداشتند و براساس شواهد و تزیینات به صاحبان خانه و روحیات آن‌ها می‌توان پی برد و با وجود تزیینات به کار رفته در این

تأسیس جام جهانی

ادعای اسکوپچ و اتهام به کی‌روش؛

ایران با من صعود می‌کرد!

اینکه آیا مسابقه‌ای بوده که نسبت به آن احساس خاصی داشته باشد؟ به تیم ملی ایران اشاره کرد و افزود: سخت است قبول کنم که بعد از سه سال هدایت آن تیم و صعود به جام جهانی، در جام جهانی نیاشم. در ایران می‌گویند من آنها را به جام جهانی بردم و الان می‌گویند ایران کی‌روش، تماشای این موقعیت برایم سخت بود. سرمربی سابق ملی ایران به ترکیب این تیم در جام جهانی هم پرداخت و تأکید کرد: بازیکنان وفادار، بیشتر از بهترین بازیکنان بازی کردند. وی سپس سبک مربی گری کی‌روش و خودش را مقایسه کرد و یادآور شد: ما به عنوان مربی از نظر سبک بازی کاملاً متفاوت هستیم. کی‌روش هجومی نیست؛ او بیشتر یک مربی دفاعی است. اسکوپچ ادامه داد: فکر می‌کنم ایران خیلی ظرفیت بیشتری دارد و در نهایت با این بازیکنان جدید، تیم پی‌رتر شده است. بازیکنان جوانی که من به تیم ملی آوردم و قرار بود انرژی جدیدی بیابوند، آنجا نبودند. سرمربی سابق ملی همچنین مدعی شد فکر می‌کنم فرصتی را برای چیزهای بزرگ از دست دادم. تقریباً مطمئن هستم که از مرحله گروهی عبور می‌کردیم.

دریچه

روزنامه همدان

ای بی‌رخ تو چو لاله‌زارم دیده
گریخته چو ابر نوبهارم دیده
روزی بینی در آرزوی رخ تو
چون اشک چکیده در کنارم دیده

مشق تکلم

سپیورکس: آجرهای گچی که برای ساختن دیوار جداکننده یا سقف سبک به کار می‌رود.

پانسل گچی: ملات گچی پیش ساخته برای جداسازی و عایق صوتی حرارتی استفاده می‌شود.

مجازستان

■ به قول شاهرخ مسکوب «چه لذتی دارد از فردای نیامده نترسیدن، گوش به باران دادن، چای درست کردن، بادشاه وقت خود بودن.» (آن)
■ کاش می‌شد بفهمیم که چی شد پیهو نه فیلم حال می‌ده، نه آهنگ، نه بیرون رفتن، نه خونه موندن، هیچی حال نمی‌ده، و همه صداها رو مختان، نمیدونم چرا ولی احساس می‌کنم ۹۰ درصدمون دچارشیم.

■ نظرات ما از پرسه‌زدن در شبکه‌های اجتماعی سرچشمه می‌گیرند، نه مطالعه کتاب‌ها. این تقلید از دانایی، در واقع الگوی جدید نادانی است.

(کارل تاروگرینفلد)
■ نمی‌دانم کدام کلمه در زندگیم تلختر و دردناکتر بود، کاش، اگر، قسمت، نخواستی، نشد.

(BEHN am KHAN)

فکاور

هوش مصنوعی چگونه بازیگران را پیر یا جوان می‌کند؟

محققان «دیزنی» ایاز جدید هوش مصنوعی با نام «FRAN» توسعه داده‌اند که می‌تواند چهره بازیگران را به تناسب نیاز فیلم یا سریالی که در آن بازی می‌کنند، پیر یا جوان کند. این ابزار تغییر سن، چهره را در سریع‌ترین زمان ممکن و با دقت بالایی انجام می‌دهد. هوش مصنوعی FRAN که سرواژه‌های عبارت face re-aging network است، از طریق پایگاه داده بزرگی از انواع چهرها آموزش دیده است و می‌تواند براساس نیاز، تغییراتی روی چهره بازیگر مورد نظر ایجاد کرده و وی را پیرتر یا جوان‌تر کند. برای راه‌اندازی این ابزار جدید، هزاران تصویر از افراد واقعی در سنین مختلف با حالت‌های چهره متفاوت و رُست‌های متنوع استفاده شده است. هوش مصنوعی FRAN از داده‌های مربوطه استفاده می‌کند و تصمیم می‌گیرد کدام قسمت‌های صورت فرد مورد نظر باید تغییر کند تا چهره وی پیرتر یا جوان‌تر به نظر برسد. این ابزار با اضافه کردن چین و چروک‌ها و خطوطی روی قسمت‌هایی از صورت، چهره را پیرتر می‌کند و با برداشتن برخی خطوط و چروک‌ها می‌تواند فرد مورد نظر را جوان‌تر نشان دهد. نمونه‌های اولیه‌ای از کار با این ابزار جدید هوش مصنوعی در قالب ویدیو و تصاویری از سوی دیزنی به اشتراک گذاشته شده است. این فناوری، نسبت به نمونه‌های ابتدایی مشابه خودش، از قدرت و دقت بالاتری برخوردار است. با این وجود، دیزنی اعلام کرده ابزار مبتنی بر هوش مصنوعی جدیدش هنوز در مرحله توسعه قرار دارد و باید برخی تغییرات به آن اعمال شود. برای مثال وقتی FRAN چهره فردی را بسپار پیر می‌کند، نمی‌تواند متناسب با آن تغییراتی روی موی سر وی اعمال کند و این تغییرات تنها ریز چهره فرد منعکس می‌شود. در واقع ابزار جدید هنوز قادر نیست موهای فرد را نیز سفید کرده و به صورت کلی وی را پیرتر نشان دهد، بلکه این تغییرات تنها روی صورت اعمال می‌شود. باید دید در ادامه این ابزار هوش مصنوعی جدید تا چه اندازه می‌تواند جایگزین برای خود در صنعت سینما باز کند.

تشخیص آنتی‌بادی کووید-۱۹ در ۵ دقیقه
دانشمندان برزیلی حسن‌گری ساخته‌اند که قادر به تشخیص آنتی‌بادی‌های علیه ویروس سارس-کوو-۲ در عرض شش دقیقه با دقت بسیار بالاست. آزمایش‌های سریع، ارزان و دقیق برای نظارت بر شیوع ویروس سارس-کوو-۲ و مهار آن ضروری هستند. دانشمندان برزیلی با ایجاد یک حسگر ایمنی الکتروشیمیایی که آنتی‌بادی‌های علیه ویروس را تشخیص می‌دهد، به تلاش‌ها در این زمینه کمک کرده‌اند. این نوآوری در مقاله‌ای که به تازگی در مجله «ACS Biomaterials Science and Engineering» منتشر شده، توضیح داده شده است. دانشمندان در جستجوی یک روش تشخیصی جدید، ماده‌ای را انتخاب کردند که اغلب در استفاده می‌شود و آن اکسید روی است. آن‌ها اکسید روی را برای اولین بار با شیشه اکسید قلع آغشته شده با فلوربور (FTO) ترکیب کردند که یک ماده رسانا است و در الکترودهای فتوولتائیک استفاده می‌شود. متالورژی شاخه‌ای از علم مواد است که به شناخت و استخراج فلزات و فناوری‌های کار با فلزات می‌پردازد. وندل آلوز نویسنده اصلی این مقاله می‌گوید: ما با این ترکیب غیر معمول و افزودن یک مولکول زیستی یعنی پروتئین سنبله ویروس به آن، سطحی ایجاد کردیم که قادر به تشخیص آنتی‌بادی‌های علیه ویروس سارس-کوو-۲ است. این شیمی‌دان افزود: نتیجه کار به صورت یک سیگنال الکتروشیمیایی گرفته شده توسط این سطح نمایش داده می‌شود. الکتروود ساخته شده توسط محققان، آنتی‌بادی‌های کووید-۱۹ را در حدود پنج دقیقه با حساسیت ۸۸.۷ درصد شناسایی کرد که حتی از تست الایزا که یک ابزار تشخیصی بالینی استاندارد کنونی است، عملکرد بهتری داشته است. به گفته آلوز، دانش قبلی در مورد خواص شیمیایی مانند نقطه‌ایزوالکتریک پروتئین سنبله این ویروس، دانشمندان را قادر ساخت تا بلتفرمی را برای آن ایجاد کنند تا به صورت الکترواستاتیک به نانومیمه‌های اکسید روی متصل شود. اکسید روی به دلیل تطبیق‌پذیری و خواص شیمیایی، نوری و الکتریکی منحصر به فردش به طور فزاینده‌ای برای ساخت حس‌های زیستی مورد استفاده قرار می‌گیرد. ساخت و استفاده از حس‌گر ایمنی آسان است و هزینه تولید آن نسبتاً پایین است.